

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФОРМАТИКИ
І ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ
МОН УКРАЇНИ І НАН УКРАЇНИ

РОЛЬ НАУКИ, РЕЛІГІЇ ТА СУСПІЛЬСТВА У ФОРМУВАННІ МОРАЛЬНОЇ ОСОБИСТОСТІ

**РЕЛІГІЙНІ ЦІННОСТІ ЯК ФАКТОР
ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ
ІДЕНТИЧНОСТІ**

Матеріали XXVIII Міжнародної
науково-практичної конференції
26 листопада 2010 року

УДК 215+17.022

ББК Ч21+Э¾+Ю711

Р68

Посвідчення УкрІНТЕІ № 194
від 15 травня 2010 р.

Р68 **Роль науки, релігії та суспільства у формуванні моральної особистості : матеріали ХХVІІІ Міжнародної науково-практичної конференції. – Донецьк : ІПШ «Наука і освіта», 2010. – 288 с.**

До збірника включені матеріали ХХVІІІ Міжнародної науково-практичної конференції «Роль науки, релігії та суспільства у формуванні моральної особистості», яка відбувається за темою «Релігійні цінності як фактор формування соціальної ідентичності». Тези учасників конференції присвячені актуальним проблемам України в контексті викликів часу, релігійно-суспільної ситуації в українському соціумі та державно-церковних відносин, а також вирішенню сучасних педагогічних проблем, що визначають формування моральної особистості.

Для науковців, представників влади і релігійних конфесій, викладачів, аспірантів та студентів.

УДК 215+17.022

ББК Ч21+Э¾+Ю711

Редакція залишила авторський стиль доповідей

© ІПШ «Наука і освіта», 2010

РОЛЬ НАУКИ, РЕЛІГІЇ ТА СУСПІЛЬСТВА У ФОРМУВАННІ МОРАЛЬНОЇ ОСОБИСТОСТІ

РЕЛІГІЙНІ ЦІННОСТІ ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

**Матеріали XXVIII Міжнародної
науково-практичної конференції
26 листопада 2010 року**

Могилевцев В.В.	
Религійозна складова конфлікту в Северній Ірландії.....	183
Надїбська О.Я.	
Духовно-релігійні доміанти як наріжні соціальні пріоритети розвитку України в Новітню добу.....	185
Найденов С.А.	
Позиція церкви в отношениях с государством и обществом.....	187
Озерова Т.Ю.	
Антиномія добра і зла у філософії господарства С. Булгакова: релігійне обґрунтування соціально-економічної реальності	191
Окунцов Б.П.	
К вопросу о соотношении политического сознания и политической культуры	193
Павлова Е.В., Кофинк К.А.	
Роль формирования моральных качеств у студенческой молодежи в социальном государстве	196
Панков Г.Д.	
Ценность покаяния в христианстве и светском персоналистическом дискурсе	197
Папаяні І.В.	
Трансформація релігійної ідентичності в українському суспільстві (компаративний огляд результатів соціологічних досліджень)	200
Пархоменко А.К.	
Прагматична дефініція містики та її недосконалість	204
Пасько З.О.	
Освіта як моральна цінність громадянського суспільства	205
Петрова Я.В.	
Особливості роботи з «важкими» підлітками в соціальному суспільстві.....	208
Півень Г.О.	
Засади держави стосовно духовних цінностей в українському суспільстві	209
Подольська Т.В.	
Проблема конструювання відповідальної самості: нарративний аспект	211

Надибська О.Я.
к. філос.н., доцент

ДУХОВНО-РЕЛІГІЙНІ ДОМІНАНТИ ЯК НАРІЖНІ СОЦІАЛЬНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В НОВІТНЮ ДОБУ

Одеський державний університет внутрішніх справ

Для вироблення правильного й, головне, точного бачення новітньої національної соціокультурної реальності та перспектив її розвитку, для визначення пріоритетів цього розвитку слід звернутися до аналізу пріоритетів, усталених традицією. Тим більше що саме передання з покоління в покоління ціннісних орієнтирів є визначальною смисловою одиницею культурного поступу. В українських ціннісних орієнтаціях роль ідентифікуючого в соціокультурному сенсі чинника завжди відігравали духовні, або, меншою мірою, духовно-езотеричні константи. Саме вони й окреслювали вектори соціального й цивілізаційного поступу на різних стадіях розвитку національних цивілізаційних устремлінь. Відтак, ведучи мову про чинник віри, маємо говорити про нього не лише як про ключовий для розуміння національної соціокультурної ідентичності, а й як про такий, що тривалий час, визначаючи специфіку й основні закономірності культурного розвитку України, тримав її також тим самим і у смислового та буттєвого річищі загальноєвропейських стандартів.

В край важливій праці класика української думки ХХ ст. В'ячеслава Липинського «Релігія й Церква в історії України» містяться декілька вельми суттєвих для правильного визначення та структурування ціннісно-смилових положень диспозицій, що їх у контексті уточнення соціальних пріоритетів сьогодення та новітньої перспективи слід серйозно й ретельно проаналізувати. Власне, В'ячеслав Липинський міркує не лише над феноменальною роллю релігії, релігійної свідомості та інституту Церкви в українській духовній та буттєвій історії, а й осмислює ту складну проблему, яким чином релігія, Церква сприяли формуванню національної свідомості, яким чином творився й створився особли-

вий націокультурний, націоментальний код українства, що, в свою чергу, сприяло виробленню певних національних соціальних стандартів поведіння й власне визначало пріоритети культурного й соціального буття.

В своїй роботі В'ячеслав Липинський прямо акцентує на соціальній потребі гармонійного розвитку українського духовного й громадського життя на засадах згоди. Дослідник бачить вирішення цієї складної соціально-історичної проблеми в річці «гармонійного наближення себе до наших земляків другої церкви, другої культури». Повага до Іншого як соціальна домінанта й пріоритет вчення мислителя розгортається тут, передусім, в соціальному дискурсі власне української нації, яка розділена, зокрема, й за ключовим для духовного й громадського буття, релігійним чинником, хоча й у межах спільного християнського віросповідання.

Привертає увагу й такий актуальний для культурно-соціального поступу сьогодення аспект міркувань мислителя. В'ячеслав Липинський чітко розгалужує, диференціює так звані «сфери допомоги» Церкви з боку політиків та політичних ідеологів. На наше переконання, багато проблем сьогодення походить саме від такої неточно дотриманої розгалуженості сфер впливу політики та ідеології. Їхня ґрунтовна диференціація, уточнення сфер їхнього впливу та взаємовпливу так само є одним із ключових завдань розроблення ціннісно-смыслових парадигм сучасного громадсько-політичного розвитку.

Цілком очевидно, що проаналізовані нами вище ідейні установлення мають більш ніж актуальний характер в сучасному українському суспільстві, яке в ідеологічному плані дотепер не окреслило параметри взаємодії, зокрема, між Церквою як загальноновизнаною суспільною інституцією та державою, не визначило навіть основи подальшого національно-духовного поступу й способів розроблення новітніх, але заснованих на надбаннях української історичної традиції та культури, а не на завжди корисних запозиченнях, ціннісно-смыслових парадигм культурного розвитку в новому тисячолітті. Відтак, ідеологічне забезпечення культурного й соціального поступу України на засадах міжконфесійної гармонізації та злагоди також можна віднести до категорії понять, що уточнюють пріоритети національного розвитку.